

פרשת וירא

חללה לך מעשת כדבר הזה להמית צדיק עם רשע (יח, כה)

אברהם אבינו מבקש להציל את הרשעים בזכות הצדיקים, אבל דוקא בזכות צדיקים שאינם צדיקים גמורים... הא כיצד?

המגיד מדובנא ביאר זאת על פי דברי הגמרא בתענית (כא ע"ב) - פעם אחת היה דָּבָר בעיר סורא. רק בשכונה שבה גר רבא, לא פגע הדבר, וסברו כולם שזכות רבא היא שעמדה למקום. יצאה בת קול, ואמרה להם שהזכות - זכותו של אדם אחד, המשאיל את ומעדר לחפירת קברים למתים.

לכאורה נראה, כאלו זכותו של אותו אדם גדולה מזכותו של רבא, אך הפוכו של דבר הוא הנכון! נתן להבין זאת לפי יסוד שמצינו בדברי רבי יהונתן איבשיץ: מתי הצדיק מציל את כל העיר? דוקא כשאיננו צדיק גמור. ומדוע? כי אין לו די זכויות להנצל, אם מגפה פוגעת במקום. כדי להציל אותו, הקדוש ברוך הוא נמנע מלהביא את הפורענות על כל המקום. אם הצדיק הוא צדיק גמור, הזכויות שלו מגנות עליו, וגם אם מגיעה פורענות למקום, או מגפת דבר וכדו', הוא לא יפגע!

לכן מבקש אברהם להציל את סדום בהזכירו את הצדיקים, שאינם צדיקים גמורים - אומר המגיד מדובנא - שאם תבוא פורענות למקום, לא יהיו להם די זכויות להנצל, וימותו עם הרשעים.

מקור: הרב שלמה לוינשטיין שליט"א